

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2018/38
Karar Sayısı : 2018/65
Karar Tarihi : 31/5/2018
R.G. Tarih- Sayı : 30/6/2018 – 30464 (2. Mükerrer)

İPTAL DAVASINI AÇAN: Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri Engin ALTAY, Özgür ÖZEL, Engin ÖZKOÇ ile birlikte 124 milletvekili

İPTAL DAVASININ KONUSU:1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un;

A. Yok hükmünde olduğunun, Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6., 7., 11. ve 121. maddelerine aykırılığı ileri sürülerek tespitine,

B. Yok hükmünde olduğunun kabul edilmemesi hâlinde şekil bakımından Anayasa'ya aykırılığı nedeniyle iptaline,

karar verilmesi talebidir.

I. İPTALİ İSTENEN KANUN HÜKÜMLERİ

İptali talep edilen 7072 sayılı Kanun şöyledir:

“OLAĞANÜSTÜ HAL KAPSAMINDA BAZI DÜZENLEMELER YAPILMASI HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN DEĞİŞTİRİLEREK KABUL EDİLMESİNE DAİR KANUN

Kanun No. 7072

Kabul Tarihi: 1/2/2018

BİRİNCİ BÖLÜM

Yargı ile İlgili Düzenlemeler

MADDE 1- 4/2/1983 tarihli ve 2797 sayılı Yargıtay Kanununun 7 nci maddesinin onuncu fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2- 2797 sayılı Kanunun 14 üncü maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Yargıtayın ilk derece mahkemesi olarak bakmakla görevli olduğu davalarda, iş yoğunluğunun zorunlu kılması halinde Birinci Başkanlık Kurulu bir veya birden fazla daireyi sadece bu işlere bakmak amacıyla görevlendirebilir. Bu durumda, görevlendirilen dairenin bakmakta olduğu işler, bir sonraki takvim yılı beklenmeksizin Birinci Başkanlık Kurulu tarafından başka dairelere verilebilir.”

MADDE 3- 2797 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3. İlk derece mahkemesi olarak ilgili dairelerce verilen hükümlerin temyiz yoluyla incelemesini yapmak,”

MADDE 4- 2797 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “Yargıtay Ceza Genel Kuruluna” ibaresi “Yargıtay ilgili ceza dairesine” şeklinde ve aynı maddenin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ağır ceza mahkemesinin görevine giren kişisel suçlarla ilgili suçüstü halinde genel hükümlere göre yürütülen soruşturma sonucunda dosya, düzenlenen fezlekeyle birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilir. Hâkim kararı gerektiren işlemlere dair Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığının talepleri ile kovuşturmaya yer olmadığına dair kararlara yapılan itirazlar hakkında, soruşturma konusu suçların en ağırına bakmakla görevli Yargıtay ceza dairesini numara itibarıyla izleyen ceza dairesi başkanı tarafından karar verilir. Suçun son numaralı ceza dairesinin görevine girmesi halinde talebi inceleme yetkisi Birinci Ceza Dairesi Başkanına aittir. Hâkim kararı gerektiren işlemlerde başkanın verdiği kararlara karşı yapılan itirazı numara itibarıyla izleyen ceza dairesi başkanı inceler. Son numaralı daire başkanının kararı, Birinci Ceza Dairesi Başkanı tarafından incelenir. İddianame hazırlanması hâlinde kovuşturma Yargıtay ilgili ceza dairesince yapılır.”

MADDE 5- 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 9/A maddesinin beşinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “en az yetmiş puan almak kaydıyla” ibaresi ile aynı fıkranın ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 6- 2802 sayılı Kanunun 93 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Hâkim ve savcıların kişisel suçları hakkında soruşturma ve kovuşturma yapma yetkisi, ilgilinin görev yaptığı yerin bağlı olduğu bölge adliye mahkemesinin bulunduğu yerdeki il Cumhuriyet başsavcılığı ve aynı yer ağır ceza mahkemesine aittir.”

MADDE 7- 2802 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 20- Bu maddeyi ihdas eden Kanun Hükmünde Kararnameyle 9/A maddesinin beşinci fıkrasında yapılan değişiklik, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan ve sonucu açıklanmayan yazılı sınava katılanlar bakımından da uygulanır.”

MADDE 8- 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 161 inci maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) Vali ve kaymakamların kişisel suçları hakkında soruşturma ve kovuşturma yapma yetkisi, ilgilinin görev yaptığı yerin bağlı olduğu bölge adliye mahkemesinin bulunduğu yerdeki il Cumhuriyet başsavcılığı ve aynı yer ağır ceza mahkemesine aittir. Ağır ceza mahkemesinin görevine giren suçüstü hâllerinde soruşturma genel hükümlere göre yapılır.”

MADDE 9- 5271 sayılı Kanunun 172 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(2) Kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verildikten sonra kamu davasının açılması için yeterli şüphe oluşturacak yeni delil elde edilmedikçe ve bu hususta sulh ceza hâkimliğince bir karar verilmedikçe, aynı fiilden dolayı kamu davası açılamaz.”

MADDE 10- 5271 sayılı Kanunun 173 üncü maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(6) İtirazın reddedilmesi halinde aynı fiilden dolayı kamu davası açılabilmesi için 172 nci maddenin ikinci fıkrası uygulanır.”

MADDE 11- 5271 sayılı Kanunun 247 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendine “başvurmayan” ibaresinden sonra gelmek üzere “şüpheli veya” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 12- 5271 sayılı Kanunun 248 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Kaçak sanığın” ibaresi “Kaçağın” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 13- 11/12/2010 tarihli ve 6087 sayılı Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Kanununun 38 inci maddesinin yedinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “Yargıtay Ceza Genel Kuruluna,” ibaresi “Yargıtay ilgili ceza dairesine,” şeklinde ve aynı maddenin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(8) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı iddianamesini düzenleyerek evrakı, görevle ilgili suçlarda Yüce Divan sıfatıyla yargılama yapmak üzere Anayasa Mahkemesine, kişisel suçlarda ise Yargıtay ilgili ceza dairesine gönderir.”

MADDE 14- 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 17 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “Yargıtay Ceza Genel Kurulunca” ibaresi “Yargıtay ilgili ceza dairesince” şeklinde ve aynı maddenin dördüncü fıkrasında yer alan “Yargıtay Ceza Genel Kuruluna” ibaresi “Yargıtay ilgili ceza dairesine” şeklinde değiştirilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Medya Hizmet Sağlayıcılara İlişkin Hükümler

MADDE 15- 11/11/1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 50 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinin birinci paragrafı ile aynı fıkranın (ı) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumda kadro karşılığı sözleşmeli personel çalıştırılabilir. Bu personelin unvanları, sayısı, kadro iptal ve ihdasları, ücretleri, kadrolara uygulanacak ek göstergeler, özel hizmet tazminatı, fazla çalışma ücreti gibi personele sağlanacak her türlü mali ve sosyal haklar, Yönetim Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca belirlenir. Kurum personeline sağlanan mali ve sosyal ödemeler ile ücretlerin toplamı, 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve bu Kanun Hükmünde Kararnameye dayanılarak yürürlüğe konulan Bakanlar Kurulu kararları kapsamında tespit edilen ortalama ücret toplamı üst sınırını geçemez.”

“ı) Sözleşmeli personel; Kurumda radyo-televizyon yayın, yapım, teknik ve bilişim hizmetlerini yürütmek üzere Kurumca yapılacak sınavla istihdam edilen, istihdama ve sözleşmeye ilişkin usul ve esasları Yönetim Kurulunca belirlenen yerli veya yabancı uyruklu personeldir. Bu suretle çalıştırılacaklar, sosyal güvenlikleri bakımından 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi hükümlerine tabidir. Sözleşmeli personelin ücreti Genel Müdürün teklifi ve Yönetim Kurulu kararı ile tespit edilir. Kurumun yabancı dilde yayın yapan televizyon kanallarında fiilen çalışanlar hariç, sözleşmeli personelin ücretleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenlere uygulanan sözleşme ücreti tavanının dört katını geçemez ve bu ücret dışında herhangi bir ödeme yapılamaz. Bu şekilde istihdam edilecek personel sayısı 300’ü geçemez. Ancak, Kurumun yabancı dilde yayın yapan televizyon kanallarında fiilen çalıştırılmak üzere bu sayıya ilaveten 450’yi geçmemek üzere sözleşmeli personel istihdam edilebilir. Bu bentte belirtilen sözleşmeli personel sayıları Bakanlar Kurulu kararı ile artırılabilir. Yabancı uyruklular dışında kalan sözleşmeli personel yönetici kadrolarında görevlendirilebilir.”

MADDE 16- 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 7 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(4) Bu madde ile 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanunu uyarınca getirilen yayın yasa ve kısıtlamalarına aykırı olarak yayın yapılması hâlinde, Üst Kurul tarafından medya hizmet sağlayıcı kuruluşun programlarının yayını bir gün durdurulur ve bu halde 32 nci maddenin dördüncü fıkrası uygulanır. Bir yıl içinde; aykırılığın tekrarı halinde medya hizmet sağlayıcı kuruluşun yayınlarının beş güne kadar, ikinci kez tekrar edilmesi halinde onbeş güne kadar durdurulmasına, üçüncü kez tekrar edilmesi halinde ise yayın lisansının iptaline karar verilir.”

MADDE 17- 6112 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinin ikinci cümlesi yürürlükten kaldırılmış ve aynı fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“t) Terör eylemini, faillerini ve mağdurlarını terörün amaçlarına hizmet edecek sonuçlar doğuracak şekilde sunamaz.”

MADDE 18- 6112 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“(2) Üst Kurul, lisans başvurularına ilişkin olarak ilgili kurumların görüşü de alınmak suretiyle millî güvenlik, kamu düzeninin korunması ve kamu yararı gereklerinden kaynaklanan sebeplerle lisans taleplerini reddedebilir.

(3) Ortakları ile yönetim kurulu başkan ve üyelerinin terör örgütlerine iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu Millî İstihbarat Teşkilatı veya Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından bildirilen medya hizmet sağlayıcı kuruluşların lisans başvuruları reddedilir.”

MADDE 19- 6112 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(s) ve (ş)” ibaresi “(s), (ş) ve (t)” şeklinde ve aynı maddenin beşinci fıkrasında yer alan “(a) ve (b)” ibaresi “(a), (b) ve (d)” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 20- 6112 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesinin birinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İç Güvenlik ile İlgili Düzenlemeler

MADDE 21- 18/3/1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanununun 74 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Valinin teklifi ve İçişleri Bakanının uygun görmesi halinde, bu Kanunun mülga ek 16 ncı ve mülga ek 17 nci maddeleri ile 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun ek 15 inci maddesi çerçevesinde görevden ilişiği kesilmiş güvenlik korucuları operasyonel faaliyetler maksadıyla tekrar göreve çağrılabilirler. Ayrıca, gönüllü güvenlik korucuları da aynı usulle operasyonel faaliyetlerde görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirilenler, bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen harcırahtan ve yedinci fıkrasında belirtilen ek tazminattan yararlandırılırlar. Bu ödemeler dolayısıyla her ne ad altında olursa olsun kamudan aldıkları ödemelerden kesinti yapılamaz.”

MADDE 22- 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 10 uncu maddesinin (13) numaralı bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“13. Harp okulları, Gülhane Askeri Tıp Akademisi ve astsubay meslek yüksek okulları, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi veya Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okudukları üniversite, fakülte veya yüksek okullardan ilişiği kesilenlerin, bu okullarda ay olarak okudukları sürenin üçte biri muvazzaflık hizmetinden sayılır. Bu yükümlüler mutlaka askerlik eğitime tabi tutulur. Ancak harp okullarında veya Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde geçen sürenin muvazzaflık askerlik hizmet süresini karşılaması halinde bunlar temel askerlik eğitime tabi tutulmadan yedeğe geçirilirler.”

MADDE 23- 1111 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Askerlik hizmetinin gerektirdiği görev ve yükümlülükleri yerine getirme konusunda gayret ve çalışmaları sonucu emsalleri arasında üstün başarı gösteren erbaş ve erlerden, muvazzaflık askerlik hizmetleri boyunca, disiplin amiri, disiplin kurulu veya mahkemelerden herhangi bir ceza almamış olanlara, asgari Tugay Komutanlarının (Deniz Kuvvetleri ve Hava Kuvvetleri Komutanlıklarında eşidi), Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığında ise asgari Alay Komutanı veya eşidinin onayı ile birinci fıkrada yazılı izinlere ek olarak 5 inci maddenin birinci fıkrasına tâbi erbaş ve erler için azami yedi güne, 5 inci maddenin ikinci fıkrasına tâbi erbaş ve erler için azami üç güne kadar ilave izin verilebilir. Verilecek bu ilave izinlerin usul ve esasları ilgisine göre Genelkurmay Başkanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca belirlenir.”

MADDE 24- 11/4/1928 tarihli ve 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanunun 3 üncü maddesinin üçüncü ve beşinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Türk Silahlı Kuvvetlerince yetiştirilen ve Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığına tertiplenen sıhhiye sınıfına mensup erbaş ve erler de birliklerinde görev yaptıkları süre ve görevle sınırlı olmak üzere küçük sıhhi işlemleri yapmaya yetkilidirler.”

“Türk Silahlı Kuvvetleri muharip unsurlarından, Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığı operasyonel unsurlarından ve Emniyet Genel Müdürlüğü Özel Harekat Dairesi Başkanlığının merkez ve taşra teşkilatı personelinin görevlendirilen ve ilgili eğitimi başarıyla tamamlayanlar, görev yaptıkları süre ve görevle sınırlı olmak üzere, sağlık personeli yokluğunda, sağlık hizmetine ulaşıncaya kadar acil tıbbi müdahaleleri yapmaya yetkilidir. Söz konusu personelin yetki ve sorumlulukları ile bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, İçişleri Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığınca müştereken hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 25- 4/7/1934 tarihli ve 2559 sayılı Polis Vazife ve Salâhiyet Kanununa 13 üncü maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki 13/A maddesi eklenmiştir.

“Kayıp çocukların araştırılması

MADDE 13/A- Kaybolan çocukların bulunması amacıyla, polis, sulh ceza hâkiminin veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde mülki idare amirinin yazılı veya sonradan yazılı hale getirilmek üzere sözlü emri ile kayıp çocuğa ait veya başkasına ait olmakla birlikte kayıp çocuk tarafından kullanılan her türlü banka hesap hareketlerini talep edebilir, telekomünikasyon yoluyla iletişimini denetleyebilir ve sinyal bilgilerini değerlendirebilir. Tedbir kararı, en çok bir ay için verilebilir; ancak bu süre, bir defaya mahsus olmak üzere bir ay daha uzatılabilir.

Mülki idare amirinin kararı, derhal mahkemenin onayına sunulur. Mahkeme kararını en geç yirmidört saat içinde verir.”

MADDE 26- 2559 sayılı Kanunun ek 6 ncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Polis, sanal ortamda işlenen suçlarda, yetkili Cumhuriyet başsavcılığının tespiti amacıyla, internet abonelerine ait kimlik bilgilerine ulaşmaya, sanal ortamda araştırma yapmaya yetkilidir. Erişim sağlayıcıları, yer sağlayıcıları ve içerik sağlayıcıları talep edilen bu bilgileri kolluğun bu suçlarla mücadele için oluşturduğu birimine bildirir.”

MADDE 27- 2559 sayılı Kanunun ek 7 nci maddesinin;

a) Birinci fıkrasına “ülke seviyesinde” ibaresinden sonra gelmek üzere “ve sanal ortamda” ibaresi eklenmiştir.

b) İkinci fıkrasında yer alan “yazılı suçların işlenmesinin önlenmesi amacıyla, hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Emniyet Genel Müdürünün veya İstihbarat Dairesi Başkanının” ibaresi “yazılı suçlar ile bilişim suçlarının işlenmesinin önlenmesi amacıyla hâkim kararı veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Emniyet Genel Müdürünün, Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanının veya bilişim suçlarıyla sınırlı olmak üzere bilişim suçları ile ilgili daire başkanının” şeklinde değiştirilmiş, aynı fıkraya “telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişim” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya internet bağlantı adresleriyle internet kaynakları arasındaki veri trafiği ile iletilen veriler” ibaresi eklenmiştir.

c) Dördüncü fıkrasında yer alan “veya iletişim bağlantısını” ibaresi “, ilgili internet bağlantı adresi veya bağlantıyı” şeklinde değiştirilmiştir.

ç) Sekizinci fıkrasında yer alan “görevlilerince” ibaresi “görevlileri ile bilişim suçlarıyla sınırlı olmak üzere bilişim suçlarıyla ilgili daire başkanlığı görevlilerince” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 28- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Harp okulları ve astsubay meslek yüksekokullarında okuyanlar, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi fakülte ve yüksekokullarında okuyanlar, üniversitelerin fakülte ve yüksekokullarında Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı adına öğrenim görenler ya da kendi hesabına öğrenim görmekte iken Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okumaya devam edenler, Polis Akademisi ile Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde veya üniversitelerin fakülte ve yüksekokullarında Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına öğrenim görenler veya kendi hesabına öğrenim görmekte iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına öğrenim görmeye devam edenler, Emniyet Genel Müdürlüğü veya Millî İstihbarat Teşkilatı hesabına açılan okullarda öğrenim görenler ile Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı veya Emniyet Genel Müdürlüğü adına öğrenim görmek üzere temel ve intibak eğitimine tabi tutulandan; 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmamış olup bu öğrenimleri veya eğitimleri nedeniyle 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamındaki terör eylemlerinde hedef alınarak hayatını kaybedenlerin hak sahibi yakınlarına veya engelliliğinin derecesi itibarıyla bu Kanun hükümlerine göre malul olduğuna karar verilenler, birinci fıkra hükümlerinden aynı şekilde yararlandırılırlar.”

MADDE 29- 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 12- Terör veya örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen ya da 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamındaki suçlar ile uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçları sebebiyle elkonulan, millî savunma veya iç güvenlik hizmetleriyle doğrudan ilgili silah, mühimmat, araç ve gereç ile sarf malzemesinin delil olarak saklanması gerek bulunmaması halinde, bu eşyaların Türk Silahlı Kuvvetleri, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığına tahsis edilmesi, mahallin en büyük mülki amiri tarafından soruşturma evresinde hâkim veya kovuşturma evresinde mahkemeden talep edilebilir. Talep üzerine verilen kararlara karşı itiraz edilebilir. Soruşturma veya kovuşturma sonunda elkonulan eşyanın iadesine karar verildiği takdirde iadenin konusunu rayiç değer oluşturur. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet, İçişleri, Maliye ve Millî Savunma Bakanlıklarınca müştereken çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 30- 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 8 inci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “askeri öğrencilerin” ibaresi “askeri öğrenciler ile Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilerin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 31- 6245 sayılı Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “askerî birliklere” ibaresi “askerî birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 32- 6245 sayılı Kanunun 17 nci maddesinin başlığına “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” ibaresi eklenmiş, birinci fıkrasında yer alan “askeri birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri” ibaresi “askeri birlikler/birlikler halinde yabancı ülkelere gönderilecek Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde, ikinci fıkrasında yer alan “bu birliklere” ibaresi “bu birlikler ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına” şeklinde, üçüncü fıkrasında yer alan “Millî Savunma ve Maliye ve Gümrük Bakanlıklarınca” ibaresi “Millî Savunma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca” şeklinde ve beşinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Birinci fıkradaki hâller dışında, uluslararası mahiyetteki tatbikat ve manevralara katılmak, açık deniz eğitimi veya Türk Silahlı Kuvvetlerinin temsili gibi maksatlarla yabancı ülkelere gönderilecek askeri birliklerin, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı unsurlarının (Deniz Kuvvetlerine ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ait gemilerle gidişte, denizde seyir halinde bulunan günler hariç, münhasıran yabancı ülke limanlarında geçirilen günler için) subay, astsubay, askeri öğrenci, Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrenci, sivil memur, uzman jandarma, uzman erbaş/er, sözleşmeli erbaş/er ve hizmetlilerin aylık derecelerine (askeri öğrencilere ve Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı adına okuyan öğrencilere teğmen rütbesine) göre yurt dışı gündeliği; yukarıda yazılı haller ile eğitim veya gemi, uçak, tank ve sair savaş araç ve gereci ve her türlü yedek parça ve ikmal maddesinin teslim ve tesellümü ve benzeri görevler için yabancı ülkelere birlik veya grup halinde ya da münferiden gönderilecek erbaş ve erlere teğmen yurt dışı gündeliğinin 1/3’ü; yurt dışından gemi tedariki için görevlendirilen erbaş ve erlere gemilerin tesellümünden itibaren yabancı ülke limanlarında geçirecekleri günler için teğmen yurt dışı gündeliğinin 1/5’i tutarında gündelik ödenir.”

MADDE 33- 6245 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendine “Silahlı Kuvvetler Denetleme ve Tetkik Kurulları Başkan ve Üyeleri,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı Denetleme, Teftiş ve Tetkik Başkan ve Üyeleri ile Müfettiş ve Müfettiş Yardımcıları,” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 34- 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanununa bağlı “Değerli Kağıtlar Tablosu”nun (11) numaralı sırası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 35- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 122 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “(Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hariç)” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 36- 8/9/1971 tarihli ve 1481 sayılı Asayişe Müessir Bazı Fiillerin Önlenmesi Hakkında Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Polis ve jandarma” ibaresi “Polis, jandarma ve sahil güvenlik” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 37- 1481 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan “Polis veya jandarmaya” ibaresi “Polis, jandarma veya sahil güvenliğe” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 38- 11/9/1981 tarihli ve 2521 sayılı Avda ve Sporda Kullanılan Tüfekler, Nişan Tabancaları ve Av Bıçaklarının Yapımı, Alımı, Satımı ve Bulundurulmasına Dair

Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “beşyüz” ibaresi “beşbin” şeklinde, “beşbin” ibaresi “ellibin” şeklinde ve aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan “ikiyüz” ibaresi “ikibin” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 39- 2521 sayılı Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “elli” ibaresi “her tüfek için beşyüz” şeklinde ve aynı maddenin ikinci fıkrasında yer alan “elli” ibaresi “beşyüz” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 40- 9/7/1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 7 nci maddesine sekizinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Sahil Güvenlik Komutanlığının ihtiyaç fazlası ve standart dışı malzemelerinin bedelli veya bedelsiz devir işlemleri 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, Hek ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanun hükümlerine göre yürütülür. Ayrıca, Sahil Güvenlik Komutanlığı, 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun kapsamında Türk Silahlı Kuvvetlerinin yararlandığı hak ve imkânlardan aynen yararlanır.”

MADDE 41- 2692 sayılı Kanunun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasında yer alan “Hizmetleri Sınıfı” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 42- 2692 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Para mükâfatı

EK MADDE 5- 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Sahil Güvenlik Komutanlığı personelinen;

a) Ülkenin güvenlik ve esenliği, Devletin çıkarları ve kişilerin can, ırz ve mallarını korumada yüksek hizmetleri görülenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının iki katından beş katına kadar,

b) Olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösterenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının altı katından yirmidört katına kadar,

para verilerek ödüllendirilir.

Adli yardım

EK MADDE 6- Kanunlarla verilen; karakol, karakol nöbetçisi, devriye, sevk, nakliyat muhafazası hizmetlerinde veya emniyet ve asayiş, kamu düzeninin korunması ile kaçakçılığın men, takip ve tahkiki için görevlendirilen ve adli görev ile hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında veya bu görevlerinden dolayı, karargâh personeli dahil sanık durumuna düşen personelin vekalet verdiği avukatın ücreti, olayın mahiyetine ve kusurun derecesine göre durumunun uygun görülmesi halinde Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

Avukat tutma ve ücret ödeme usul ve esasları ile adli yardıma esas olan görevlerin mahiyeti ve sınırları İçişleri Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir.”

MADDE 43- 10/3/1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 13/A maddesine;

a) Altıncı fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Akademide görevli Jandarma Hizmetleri Sınıfı ile Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfından öğretim elemanlarının özlük haklarına ilişkin ödemelerde 926 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. Ancak bu kapsamdaki öğretim elemanlarına, 2914 sayılı Kanunun 12 nci maddesine göre hesaplanacak üniversite ödeneği ile Türk Silahlı Kuvvetleri hizmet tazminatından hangisi fazla ise o ödenir. Öğretim elemanlarından 28/2/1982 tarihli ve 2629 sayılı Uçuş, Paraşüt, Denizaltı, Dalgıç ve Kurbağa Adam Hizmetleri Tazminat Kanunundan istifade edenlerin anılan Kanuna göre ödenen tazminatlarının Türk Silahlı Kuvvetleri hizmet tazminatı ile üniversite ödeneğinden fazla olması halinde, tazminat ödemeleri 2629 sayılı Kanun hükümlerine göre yapılır.

Jandarma Hizmetleri Sınıfı ile Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfındaki öğretim elemanlarından; görev süresi dolup yeniden atanamayanlar, kendi isteğiyle öğretim elemanlığından ayrılanlar ile Başkanlıkça öğretim elemanlığına devam etmesi uygun görülmeyenler, Akademi dışındaki Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı kadrolarına atanırlar. Akademi bünyesinde istihdam edilecek öğretim elemanlarının seçim, atama ve görevlendirmelerine ilişkin hususlar Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.”

b) Onbeşinci fıkrasının ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanunu çerçevesinde askerlik hizmetine başlamadan Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisine alınanların sevkleri, Akademinin teklifine istinaden, subay ve astsubay nasbedilinceye kadar, Millî Savunma Bakanlığı tarafından tehir edilir.”

c) Onyedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Akademi bünyesindeki faaliyetlere yönelik olarak döner sermaye işletmesi kurulmuştur. İşletmeye onmilyon Türk lirası sermaye tahsis edilmiştir. Bu tutar, Maliye Bakanlığının uygun görüşü ile artırılabilir. Başlangıç sermayesi Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinden karşılanır. İşletmenin sermayesi, Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulacak ödenekler, aynı yardımlar, faaliyet sonucu elde edilecek kârlar, bağış ve yardımlardan oluşur. Ödenmiş sermaye tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra, kalan yıl sonu kârı döner sermaye işletmesinin hizmetlerinde kullanılmak üzere ertesi yılın gelirine ilave edilir. 2547 sayılı Kanunun 58 inci maddesi çerçevesinde döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az yüzde beşi, Akademi bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için kullanılır. Döner sermaye işletmesinin faaliyet alanları, gelir ve giderleri ile yönetimine ilişkin usul ve esaslar, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine İçişleri Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, Akademi Senatosu tarafından gerekli görüldüğü takdirde her bir proje için avans verilmek suretiyle kullanılabilir.”

MADDE 44- 2803 sayılı Kanunun 19 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Jandarma Genel Komutanlığının ihtiyaç fazlası ve standart dışı malzemelerinin bedelli veya bedelsiz devir işlemleri 12/4/2001 tarihli ve 4645 sayılı Emniyet Genel Müdürlüğüne Ait Araç, Gereç, Mal ve Malzemenin Satış, Hibe, Hek ve Hurda Durum ve İşlemleri ile Hizmet Satışına Dair Kanun hükümlerine göre yürütülür. Ayrıca, Jandarma Genel Komutanlığı, 30/5/1985 tarihli ve 3212 sayılı Silahlı Kuvvetler İhtiyaç Fazlası Mal ve Hizmetlerinin Satış, Hibe, Devir ve Elden Çıkarılması; Diğer Devletler Adına Yurt Dışı ve Yurt İçi Alımların Yapılması ve Eğitim Görecek Yabancı Personel Hakkında Kanun kapsamında Türk Silahlı Kuvvetlerinin yararlandığı hak ve imkânlardan aynen yararlanır.”

MADDE 45- 2803 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinde yer alan “Hizmetleri Sınıfı” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 46- 2803 sayılı Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir.

“Para mükâfatı

EK MADDE 9- 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla Jandarma Genel Komutanlığı personelinden;

a) Ülkenin güvenlik ve esenliği, Devletin çıkarları ve kişilerin can, ırz ve mallarını korumada yüksek hizmetleri görülenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının iki katından beş katına kadar,

b) Olağanüstü durumlarda yaşamını ortaya koyarak büyük yararlıklar gösterenler, fiilen almakta oldukları aylık tutarlarının altı katından yirmidört katına kadar,

para verilerek ödüllendirilir.

Atıflar

EK MADDE 10- 4678 sayılı Kanun ile 3269 sayılı Kanunda; Jandarma Genel Komutanlığı mensubu sözleşmeli subay ve astsubay ile uzman erbaş statüsündeki personel için Türk Silahlı Kuvvetlerine yapılan atıflar Jandarma Genel Komutanlığına, Millî Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığına yapılan atıflar İçişleri Bakanlığına yapılmış sayılır.

Adli yardım

EK MADDE 11- Kanunlarla verilen; karakol, karakol nöbetçisi, devriye, sevk, nakliyat muhafazası hizmetlerinde veya emniyet, asayiş ile kamu düzeninin korunması ve kaçakçılığın men, takip ve tahkiki için görevlendirilen ya da önleyici, caydırıcı, düzenleyici, koruyucu, istihbari ve adli görev ile hizmetlerin yerine getirilmesi sırasında veya bu görevlerinden dolayı, karargâh personeli dahil sanık durumuna düşen personelin vekalet verdiği avukatın ücreti, olayın mahiyetine ve kusurun derecesine göre durumunun uygun görülmesi halinde Jandarma Genel Komutanlığı bütçesine konulan ödenekten karşılanır.

Avukat tutma ve ücret ödeme usul ve esasları ile adli yardıma esas olan görevlerin mahiyeti ve sınırları İçişleri Bakanlığı tarafından yönetmelikle düzenlenir.

Yaş haddi

EK MADDE 12- Jandarma Genel Komutanlığına mensup sözleşmeli subay ve astsubaylar için muvazzaf subay ve astsubaylığa geçişte belirlenen üst sınır, subaylar için yüzbaşılık rütbe yaş haddi, astsubaylar için astsubay kıdemli üstçavuşluk rütbe yaş haddi şeklinde uygulanır.

Yüzbaşılık ve astsubay kıdemli üstçavuşluk normal bekleme süresinin bitiminden sonra muvazzaf subay ve astsubay olanlar, geçmişe yönelik herhangi bir hak talebinde bulunamaz.”

MADDE 47- 2803 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Mecburi hizmet süresi

GEÇİCİ MADDE 9- Bu maddenin yayımı tarihi itibarıyla Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığında muvazzaf subay ve astsubay olanlar için mecburi hizmet yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

a) Subay veya astsubay nasbedildikleri tarihten itibaren fiilen 15 yıl hizmet esas alınmak suretiyle mecburi hizmetlerinin kalan kısmı aynen devam eder.

b) Subay veya astsubay nasbedildikten sonra; Jandarma Genel Komutanlığı hesabına yurt içindeki fakülte ve yüksekokullarda lisans veya lisansüstü öğrenim yapanların yükümlülükleri, buralarda geçen süreler kadar uzatılır.

c) Kuvvet Harp Akademisi ve Silahlı Kuvvetler Yüksek Sevk ve İdare Akademisi eğitimlerini veya komutanlık ve karargâh subaylığı öğrenimini bitiren subayların ve Astsubay Üst Karargâh Hizmetleri Eğitimini bitiren astsubayların yükümlülükleri, buralarda geçen süreler kadar uzatılır.

ç) Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hesabına yurt içinde tıpta, dış hekimliğinde uzmanlık veya yan dal uzmanlık eğitimi ile Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hesabına yurt içinde tıpta, dış hekimliğinde veya eczacılıkta doktora eğitimini bitirenlerin yükümlülükleri, buralarda geçen sürelerin yarısı kadar uzatılır.

d) Pilotaj eğitimini (pilot adaylarına verilen uçuş eğitimini) bitirenlerin yükümlülükleri üç yıl uzatılır.

e) Yabancı memleketlere altı ay veya daha fazla süre ile öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak maksadıyla gidenlerin yükümlülükleri, masrafların ödenme şekline bakılmaksızın, gidiş ve dönüş tarihleri arasında geçen sürenin iki katı kadar uzatılır.

f) Yurt dışı sürekli göreve atanan subay veya astsubayların yükümlülükleri, buralarda geçen süreler kadar uzatılır. Ancak, yaş haddinden, herhangi bir nedenle resen veya

kadrosuzluktan emekli edilecekler ile tutuklulardan kendi isteği ile emekli olmak isteyenlere bu yükümlülük süresi uygulanmaz.

g) (b), (c), (ç), (d) ve (e) bentleri gereğince yükümlülüklerle eklenecek hizmet sürelerinin başlangıç tarihleri; yükümlülük süresini tamamlamadan gidenlerin, yükümlülük süresini tamamladıktan sonra, yükümlülük süresini tamamlayarak gidenlerle, yükümlülüklerini bu süre içinde tamamlayanların kadro görevine fiilen katıldıkları tarihten başlar.

Durumları birinci fıkra hükümlerine uyanlardan mezun olup olmadığına bakılmaksızın mecburi hizmetle yükümlü olduğu süre içinde, istifa edenler veya ilişkisinin kesilmesini gerektiren bir suç işleyenler ya da sağlık sebebi hariç başka herhangi bir sebeple ayrılanlar, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından belirlenen; öğrenci, subay ve astsubay nasbedildikten sonra kendilerine yapılan öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarını, yükümlülük sürelerinin eksik kalan kısmı ile orantılı olarak kanunî faizi ile birlikte tazminat olarak öderler.

Yabancı memleketlere öğrenim, staj, kurs, ihtisas veya görgü ve bilgilerini artırmak amacıyla gitmiş olanlardan durumları bu maddede yazılı hallere uyanlar hakkında ilgili hükümler uygulanmakla birlikte, orada bulundukları süre içerisinde aldıkları aylık ve Devletçe yapılan masrafların dört katı ayrıca tazminat olarak alınır.

Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisinde ya da Jandarma Genel Komutanlığı veya Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına diğer yükseköğretim kurumlarında öğrenim görüp nasbedilen muvazzaf subay ve astsubaylar bakımından da bu maddenin birinci fıkrasının (b), (ç), (d), (e) ve (f) bentleri uygulanır.

Öğrenim, eğitim ve yetiştirme masraflarının hangi unsurlardan oluşacağı ve tahsiline ilişkin usul ve esaslar; İçişleri ve Maliye Bakanlıkları tarafından müştereken yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.”

MADDE 48- 22/9/1983 tarihli ve 2893 sayılı Türk Bayrağı Kanununun 3 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına “Türk Silahlı Kuvvetleri” ibaresinden sonra gelmek üzere “ile Sahil Güvenlik Komutanlığı” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 49- 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“d) Mahallin güvenlik amirleri; illerde il emniyet müdürü ve il jandarma komutanını, ilçelerde ilçe emniyet amiri veya komiseri ve ilçe jandarma komutanını, Sahil Güvenlik Komutanlığı için Sahil Güvenlik Bölge Komutanını, Sahil Güvenlik Grup Komutanını ve Sahil Güvenlik Karakol Komutanı ile Sahil Güvenlik Gemi/Bot Komutanını,”

MADDE 50- 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun Dördüncü Kısım başlığı ile aynı Kısımın Birinci Bölüm başlığında yer alan “ve Trafik” ibareleri yürürlükten kaldırılmış, 21 inci maddesinin başlığında yer alan “Trafik belgesi” ibaresi “Tescil belgesi” şeklinde, birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Trafik Belgesi” ibaresi “Tescil Belgesi” şeklinde, aynı fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “trafik belgesi” ibaresi “tescil belgesi” şeklinde ve dördüncü fıkrasında yer alan “Trafik belgesi, tescil” ibaresi “Tescil” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 51- 2018 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının mülga (e) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“e) Jandarma Genel Komutanlığı ile Sahil Güvenlik Komutanlığına ait bütün araçların tescilleri Emniyet Genel Müdürlüğünce,”

MADDE 52- 2018 sayılı Kanunun 24 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Araç muayene raporu:

MADDE 24- Bu Kanunun 35 inci maddesiyle yetkilendirilen kuruluşlarca araç muayene raporu tanzim edilebilmesi için araç tescil belgesi veya sahiplik belgesi ile zorunlu mali sorumluluk sigortasının ibrazı zorunludur.

Tescil belgesi ve tescil plakalarının verilmesi şartları, geçerlilikleri, süreleri, nitelik ve nicelikleri ile diğer esaslar yönetmelikte gösterilir.”

MADDE 53- 2018 sayılı Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “trafik belgesi” ibaresi “tescil belgesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 54- 2018 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasına “Emniyet” ibaresinden sonra gelmek üzere “, Jandarma ve Sahil Güvenlik” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 55- 2018 sayılı Kanunun 32 nci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “trafik belgesine” ibaresi “tescil belgesine” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 56- 2018 sayılı Kanunun 35 inci maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına ait taşıtların muayeneleri ilgisine göre Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yapılır.”

MADDE 57- 2018 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “trafik belgesi” ibaresi “tescil belgesi” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 58- 2018 sayılı Kanunun 115 inci maddesinin sekizinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Sürücüsünün Türk vatandaşı olup olmadığına bakılmaksızın yabancı plakalı araçlara uygulanacak olan trafik idari para cezaları, tebligat şartı aranmaksızın sürücüsü bilgilendirilmek suretiyle tahsil edilir. Trafik cezaları tahsil edilmeden yabancı plakalı aracın ülkeyi terk etmesine izin verilmez. Türk plakalı araç kullanan yabancı sürücülerin trafik cezaları, cezanın yazıldığı araç sahibinden tahsil edilir. Bu fıkra hükümlerinin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı ile Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığınca müştereken çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Uluslararası sözleşme hükümleri saklıdır.”

MADDE 59- 2018 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “ve trafik” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 60- 2018 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“Noterliklere devir

EK MADDE 18- Emniyet Genel Müdürlüğünce yürütülen araç tescil hizmetlerine ilişkin iş ve işlemler, bu Kanunun 131 inci maddesi hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye Noterler Birliği koordinesinde noterliklere devredilebilir. Bu durumda;

a) Araç tescil işlemlerine ilişkin olarak noterliklere devredilen iş ve işlemler hakkında mevzuatta Emniyet birimlerine yapılmış olan atıflar, noterliklere yapılmış sayılır.

b) Araç sicil ve tescil sistemi veri tabanı Türkiye Noterler Birliğince tutulur ve bu kuruluşça yönetimi ve güvenliği sağlanır. Veri tabanında yer alan bilgiler anlık olarak Emniyet Genel Müdürlüğü ile paylaşılır.

c) Araç tescil işlemi karşılığında, noterler tarafından alınacak ücret, araç tescil hizmetlerine ilişkin iş ve işlemler ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar; Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ile Türkiye Noterler Birliğinin görüşleri alınarak, Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığınca müştereken çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

ç) Devir işlemleri tamamlanıncaya kadar, araç tescil işlemlerine ilişkin iş ve işlemler daha önce bu görev ve hizmetleri yapmakta olan birimler tarafından yürütülmeye devam olunur.

Araç sicilleri ve bu sicillerin tutulmasına dayanak olan belgeler gizlidir. Bunlar, yetkili ve sorumlular ile teftiş ve denetim yetkisi olanlar dışında kimse tarafından görülüp incelenemez. Mahkemeler bu hükmün dışındadır. Bu bilgileri işleyen görevliler ve araç kayıtlarından faydalanan diğer görevliler de bu gizliliğe uymak zorundadırlar.

Birinci fıkrada devre ilişkin öngörülen hükümler istihbarat, gizlilik veya güvenlik gerektiren hizmetlerde kullanılan araçların her türlü tescil işlemi ile belge ve plakalarını verme ve sivil plaka işlemleri hakkında uygulanmaz.”

MADDE 61- 2018 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 23- Mevcut araçları için Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca bu Kanunun 22 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendine göre yapılacak tescil işlemleri bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde tamamlanır.

GEÇİCİ MADDE 24- Bu Kanunun 115 inci maddesinin sekizinci fıkrasının uygulanmasına ilişkin yönetmelik, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde yürürlüğe konulur.”

MADDE 62- 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanununun 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin (3) numaralı alt bendinde yer alan “28” ibaresi “31” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 63- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“i) Yedek subay okulu öğrencileri, harp okulları ve astsubay meslek yüksekokullarında okuyanlar, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi fakülte ve yüksekokullarında okuyanlar, üniversitelerin fakülte ve yüksekokullarında Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı adına öğrenim görenler ya da kendi hesabına öğrenim görmekte iken Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okumaya devam edenler, Polis Akademisi ile Polis Meslek Eğitim Merkezlerinde veya üniversitelerin fakülte ve yüksekokullarında Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına öğrenim görenler veya kendi hesabına öğrenim görmekte iken Emniyet Genel Müdürlüğü hesabına öğrenim görmeye devam edenler, Emniyet Genel Müdürlüğü veya Millî İstihbarat Teşkilatı hesabına açılan okullarda öğrenim görenler ile Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı veya Emniyet Genel Müdürlüğü adına öğrenim görmek üzere temel ve intibak eğitime tabi tutulandan; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılmamış olup bu öğrenimleri veya eğitimleri nedeniyle bu Kanun kapsamındaki terör eylemlerinde hedef alınarak hayatını kaybedenler ile yaralanan veya engelli hâle gelenlerden ilgili mevzuatına göre malullük aylığı bağlanması koşullarının olduğu tespit olunanların kendileri, 2330 sayılı Kanuna göre aylık bağlanması hakkından ve bu fıkranın (c), (d) ve (g) bentlerindeki haklardan, bunların eş, ana ve babaları ile bakmakla yükümlü olunan kişi kapsamına giren çocukları da bu fıkranın (d) bendinde düzenlenen haklardan yararlandırılır. Yukarıda sayılanlardan aynı sebeplerle hayatını kaybedenlerin veya bu fıkra kapsamında malul olması sebebiyle aylık almakta iken hayatını kaybedenlerin dul aylığına müstehak eşi, ana ve babaları ile yetim aylığına müstehak çocukları 2330 sayılı Kanun hükümlerine göre aylık bağlanması hakkından ve bu fıkranın (c) ve (d) bendindeki haklardan yararlandırılır.”

MADDE 64- 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun 5 inci maddesinin başlığı “Faaliyet izni” şeklinde, üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, aynı maddeye üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve mevcut dördüncü fıkrasında yer alan “Kurucu” ibarelerinden sonra gelmek üzere “, temsilci” ibareleri eklenmiştir.

“Kurucu, yönetici, eğitici ile şirket tüzel kişi ortağının yetkilendirdiği temsilcilerde de 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (a), (d), ve (h) bentlerinde belirtilen şartlar aranır. Yöneticilerin ayrıca lisans mezunu olmaları ve 14 üncü maddede belirtilen özel güvenlik temel eğitimini başarıyla tamamlamış olmaları gerekir.

Yöneticiler sadece bir faaliyet izin belgesinde yönetici unvanı alabilirler. Özel güvenlik birimleri veya özel güvenlik şirketlerinin şubelerinde veya onbeş kişi ve üzerinde özel güvenlik görevlisi istihdam edilen yerlerde en az bir güvenlik sorumlusu belirlenir. Güvenlik sorumlularında 10 uncu maddede belirtilen şartlara ilave olarak en az önlisans mezunu olma şartı aranır.”

MADDE 65- 5188 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Mülki idare amirleri; kamu güvenliğinin gerektirdiği hallerde özel güvenlik izni verilen yerlerde alınan özel güvenlik tedbirlerini denetlemeye ve yetersiz bulduğu takdirde ek önlemler aldirmaya yetkilidir.”

MADDE 66- 5188 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin birinci ve ikinci fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Özel güvenlik görevlileri 7 nci maddede sayılan yetkileri sadece görevli oldukları süre içinde ve görev alanlarında kullanabilirler.

Özel güvenlik görevlileri silahlarını görev alanı dışına çıkaramazlar. İşlenmiş bir suçun sanığı veya suç işleyeceğinden kuvvetle şüphe edilen kişinin takibi, dışarıdan yapılan saldırılara karşı tedbir alınması, para ve değerli eşya nakli ve cenaze töreni gibi güzergâh ifade eden durumlarda güzergâh boyu görev alanı sayılır. Görev alanı, zorunlu hallerde Komisyon kararıyla genişletilebilir. Kişi korumasında çalışan özel güvenlik görevlilerinin görev alanı; koruduğu kişi ile birlikte olduğunda ülke geneli, koruduğu kişi olmaksızın kişi koruma izni verilen ilin sınırlarıdır.”

MADDE 67- 5188 sayılı Kanunun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı fıkraya (g) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş veya hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilmiş olsa bile;

1) Kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına mahkûm olmamak.

2) Affa uğramış olsa bile Devletin güvenliğine, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, özel hayata ve hayatın gizli alanına ve cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ile uyuşturucu veya uyarıcı madde suçları, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama, kaçakçılık ve fuhuş suçlarından mahkûm olmamak.

3) Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine, özel hayata ve hayatın gizli alanına, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlar ile uyuşturucu veya uyarıcı madde suçlarından dolayı hakkında devam etmekte olan bir soruşturma veya kovuşturma bulunmamak.”

“h) Güvenlik soruşturması olumlu olmak.”

MADDE 68- 5188 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin birinci ve dördüncü fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve aynı maddeye aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Özel güvenlik görevlisi olarak istihdam edilecekler ile özel güvenlik şirketlerinde, alarm izleme merkezlerinde ve özel güvenlik eğitimi verecek kurumlarda kurucu ve/veya yönetici olarak çalışacaklar hakkında valilikçe güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılır. Soruşturma sonucu olumlu olanlara, bu Kanunun 14 üncü maddesinde belirtilen özel güvenlik temel eğitimini başarıyla bitirmiş olmak şartıyla, valilikçe çalışma izni verilir.

Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması bir ay içinde tamamlanır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması her kimlik verilmesi veya ihtiyaç duyulması halinde yenilenir. Şirketlerde eğitici ve temsilci olacaklar ile şirket ortağı tüzel kişi ortaklarında da kurucularda aranan şartlar aranır ve güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılır.”

“Yönetici veya özel güvenlik görevlisi olabilme şartlarını taşımadığı veya bu şartlardan herhangi birini sonradan kaybettiği tespit edilenlerin kimliği iptal edilir.”

“Terör örgütlerine veya Millî Güvenlik Kurulunca Devletin millî güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara iltisakı veya irtibatı olduğu tespit edilen kişiler, özel güvenlik alanında faaliyet yürüten şirket veya birimlerde çalışamazlar.”

MADDE 69- 5188 sayılı Kanunun 20 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“İdari para cezası veya yaptırım gerektiren fiiller

MADDE 20- Bu Kanunda öngörülen idari para cezasını veya yaptırımı gerektiren fiiller şunlardır:

a) Özel güvenlik kimlik kartını başkasına kullandıran özel güvenlik yöneticisi ve görevlisine üçbin Türk Lirası idari para cezası verilir ve bu kişilerin özel güvenlik kimlik kartı valilikçe iptal edilir. Bu kişiler bir daha özel güvenlik alanında çalışamazlar.

b) Diğer kişi, kurum ve kuruluşlara sağlanacak özel güvenlik hizmetini 5 inci maddede belirtilen süre içinde ilgili valiliğe bildirmeyen özel güvenlik şirketlerine her bildirim için üçbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

c) 6 ncı madde uyarınca mülki idare amirlerince istenen ilave tedbirleri almayan kişi, kurum, kuruluş veya şirketlerin yöneticilerine altıbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

d) Mülki idare amirinin veya birlikte görev yapılan yetkili genel kolluk amirinin verdiği emirleri yerine getirmeyen veya bir suçun işlendiğini göreviyle bağlantılı olarak öğrenip de bu suç ile ilgili yetkili genel kolluğa bilgi vermeyen özel güvenlik yöneticisi ve görevlileri ile bu emrin yerine getirilmemesi eylemine sebep olan özel güvenlik yöneticisi ve görevlisinin bağlı oldukları kişi, kurum, kuruluş veya şirket yetkilileri bir yıl süreyle özel güvenlik alanında görev alamazlar.

e) Geçerli mazereti olmadan denetim esnasında güvenlik sorumlusunu veya yöneticiyi bulundurmayan, denetim kapsamındaki bilgi, belge ve kayıtları vermeyen kişi, kurum, kuruluş ve şirketlere beşbin Türk Lirası, denetimlerde tespit edilip giderilmesi istenen eksiklikleri gidermeyen kişi, kurum, kuruluş veya şirketlerin yöneticilerine altıbin Türk lirası idari para cezası verilir.

f) Özel güvenlik görevlisini koruma ve güvenlik hizmetleri dışında başka bir işte çalıştıran, üniforma giydirmeyen veya izin verilen dışında teçhizat giydirerek çalıştıran kişi, kurum ve kuruluşlara her tespit için üçbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

g) 11 inci maddenin ikinci fıkrası ile 12 nci maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen bildirimleri süresinde yerine getirmeyenlere üçbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

h) Yetkili genel kolluk kuvvetlerine karşı görevini yapmasını engellemek amacıyla direnen veya cebir kullanan ya da tehdit eden özel güvenlik yöneticisi ve görevlisi ile ateşli silâhını bu Kanuna aykırı veya görev alanı dışında kullanan, görevi dışında üniforması ile toplantı ve gösteri yürüyüşlerine katıldığı tespit edilen özel güvenlik görevlilerinin özel güvenlik kimlik kartı valilikçe iptal edilir. Bu kişiler bir daha özel güvenlik alanında çalışamazlar.

ı) Grev yasağına uymayan özel güvenlik görevlileri altı ay süreyle özel güvenlik alanında görev alamazlar.

Bu maddede öngörülen cezalar mahalli mülki amir tarafından verilir.”

MADDE 70- 5188 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Amacı dışında faaliyet gösterdiği veya suç kaynağına dönüştüğü ya da terör örgütlerine aidiyeti, irtibatı ya da iltisakı bulunduğu tespit edilen şirketlerin faaliyet izni iptal edilir. Bu şekilde faaliyet izni iptal edilen şirketlerin kurucu, temsilci ve yöneticileri özel güvenlik alanında faaliyette bulunamazlar.”

MADDE 71- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendinde yer alan “Türk Silâhlı Kuvvetleri” ibaresi “Millî Savunma Bakanlığı” şeklinde ve aynı maddenin beşinci fıkrasında yer alan “(d) ve (e)” ibaresi “(d), (e) ve (f)” şeklinde değiştirilmiş ve dördüncü fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile fakülte ve yüksekokullarda Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okuyan veya kendi hesabına okumakta iken Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okumaya devam edenler ile subay ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adaylar,”

MADDE 72- 5510 sayılı Kanunun 46 ncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan “silâhlı kuvvetler” ibaresi “Millî Savunma Bakanlığı” şeklinde, aynı fıkra da yer alan “tabi tutulan adayların” ibaresi “tabi tutulan adaylar ile Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile fakülte ve yüksekokullarda Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı nam ve hesabına okuyanlar ile subay ve astsubay naspedilmek üzere temel askerlik eğitimine tabi tutulan adayların” şeklinde ve aynı maddenin üçüncü fıkrasında yer alan “Türk Silâhlı Kuvvetleri” ibaresi “Millî Savunma Bakanlığı, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 73- 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanununun 29 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(2) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 302 nci, 309 uncu, 310 uncu, 311 inci, 312 nci, 313 üncü, 314 üncü ve 315 inci maddelerinde yazılı suçlar nedeniyle hakkında soruşturma veya kovuşturma yürütülen ve yabancı ülkede bulunması nedeniyle

kendisine ulaşılamayan vatandaşlar, bu durumun soruşturma aşamasında Cumhuriyet savcısı veya kovuşturma aşamasında mahkeme tarafından öğrenilmesinden itibaren bir ay içinde vatandaşlıklarının kaybettirilmesi amacıyla Bakanlığa bildirilir. Bakanlıkça Resmî Gazetede yapılan yurda dön ilanına rağmen üç ay içinde yurda dönmemeleri halinde, bu kişilerin Türk vatandaşlıkları Bakanlığın teklifi ve Bakanlar Kurulu kararıyla kaybettirilebilir.”

MADDE 74- 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 45 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığınca ihtiyaç duyulan veteriner hizmetleri ile gıda, denetim ve kontrol hizmetleri Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından, bunun mümkün olmadığı mahallerde ise Millî Savunma Bakanlığının ilgili birimlerince ücretsiz olarak karşılanır. Buna ilişkin usul ve esaslar Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Millî Savunma Bakanlığı tarafından müştereken belirlenir.”

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 75- 10/7/1953 tarihli ve 6132 sayılı At Yarışları Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 2- Yurt içinde at yarışları düzenleme, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen at yarışları üzerine yurt içinden ve yurt dışından müşterek bahis kabul etme hak ve yetkilerine ilişkin lisanslar, topluca 1/1/2018 tarihinden itibaren 49 yıl süreyle 19/8/2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri uyarınca kurulan Fona verilmiştir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına at yarışları düzenleme amacına yönelik olarak tahsis edilmiş veya fiilen bu amaçla kullanılan taşınmazlar ile üzerlerindeki yapı ve tesisler, 49 yıl süre boyunca lisans sahibi Fonun kullanımına verilir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, lisans süresince yurt içinde at yarışları düzenleyemez, düzenletemez, yurt içinde ve yurt dışında düzenlenen at yarışları üzerine yurt içinden ve yurt dışından müşterek bahis kabul edemez.

Lisans konusu faaliyetlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesini izlemeye ve denetlemeye Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı yetkilidir.”

MADDE 76- 7/5/1987 tarihli ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanununun ek 3 üncü maddesinin birinci fıkrasına “Sağlık Bakanlığınca uygun görülen” ibaresinden sonra gelmek üzere “Millî Savunma Bakanlığı ve” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 77- 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin beşinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Üçüncü fıkranın (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde sayılan maluller ile 15/8/2016 tarihli ve 670 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 9 uncu maddesine göre tazminat hakkından yararlandırılanların kendileri kırkbeş yaşını bitirmiş olsalar bile istihdam hakkından faydalanabilirler.”

MADDE 78- 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 49 uncu maddesinin mülga üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“(3) Yerleşim yeri adresi yurt dışında olan Türk vatandaşlarının adres kayıtları, yaşadıkları ülkede kullanılan adres verilerine veya o ülke ve bağlı olduğu temsilcilik bilgisine göre tutulur.”

MADDE 79- 10/11/2016 tarihli ve 6758 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanunun 19 uncu maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) 20/7/2016 tarihli ve 2016/9064 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla ülke genelinde ilan edilen olağanüstü hal kapsamında yürürlüğe konulan kanun hükmünde kararnameler gereğince kapatılan ve Vakıflar Genel Müdürlüğüne veya Hazineye devredilen şirketler hariç olmak üzere; birinci ve ikinci fıkra kapsamındaki şirketler, soruşturma ve kovuşturma sonuna kadar, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun gözetiminde, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilişkili olduğu Bakanın atadığı yöneticiler tarafından ticari teamüllere uygun olarak ve basiretli tüccar gibi yönetilir. Bu şirketlerin yöneticileri Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilişkili olduğu Bakan tarafından atanır ve görevden alınır. Bu şirketlerin mali durumu, ortaklık yapısı, piyasa koşulları veya diğer sorunları nedeniyle mevcut halin sürdürülebilir olmadığına tespit edilmesi durumunda, şirketin yahut varlıklarının veya 5271 sayılı Kanunun 128 inci maddesinin onuncu fıkrasında belirtilen malvarlığı değerlerinin satılmasına veya feshi ile tasfiyesine Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilişkili olduğu Bakan tarafından karar verilebilir. Satış ve tasfiye işlemleri ilgili şirketin yönetim kurulu veya Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından yerine getirilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun ilişkili olduğu Bakan onayıyla belirlenir.”

MADDE 80- 4/4/1988 tarihli ve 320 sayılı Milli Piyango İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“EK MADDE 2- Karşılığı nakit olmak üzere oynatılan Piyango, Hemen-Kazan, Sayısal Loto, Şans Topu, On Numara ve Süper Loto oyunları ile ilgili mevzuat çerçevesinde izin verilebilecek olan benzer şans oyunlarına ilişkin lisans, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 49 yıl süreyle 19/8/2016 tarihli ve 6741 sayılı Türkiye Varlık Fonu Yönetimi Anonim Şirketinin Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun hükümleri uyarınca kurulan Türkiye Varlık Fonuna verilmiştir. Lisansın Türkiye Varlık Fonu tarafından üçüncü kişilere devredilmesinden sonra, İdare lisansa konu şans oyunlarını düzenleyemez ve bu oyunlar için ayrı bir lisans veremez. Lisans konusu faaliyetlerin ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak yürütülmesini izlemeye ve denetlemeye İdare yetkilidir.”

MADDE 81- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine (C) fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Ç) Kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan personel (işçiler dahil), Türkiye Büyük Millet Meclisi kararlarına dayanılarak Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin gönderilmesine karar verilen ülkelerde geçici olarak görev yapmak üzere görevlendirilebilir. Bu madde uyarınca görevlendirilen personele, (40.000) gösterge rakamının memur aylıklarına uygulanan katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak aylık tutarı geçmemek üzere görev süresince damga vergisi dahil hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat ödenir. Bunlara ayrıca, 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre ödenen yol gideri dışında harcırah ödenmez. Görevlendirmeye ilişkin usul ve esaslar, ödenecek tazminatın tutarı ile hangi hallerde kesileceği ve ödemeye ilişkin usul ve esaslar Başbakan onayı ile tespit edilir.”

MADDE 82- 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 7 nci maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak,”

MADDE 83- 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 45 inci maddesinin birinci fıkrasına (e) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, bu örgütlere yardım etmek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak ya da kullandırmak, bu örgütlerin propagandasını yapmak,”

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 680 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla yürütülmekte olan kovuşturmalarda, 680 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameyle mahkemelerin görev ve yetkisine ilişkin yapılan düzenlemeler nedeniyle görevsizlik veya yetkisizlik kararı verilemez; bu davalara ilgili mahkemesinde bakılmaya devam olunur.

MADDE 84- Bu Kanunun;

a) 34 üncü, 50 nci, 52 nci, 53 üncü, 55 inci, 57 nci ve 59 uncu maddeleri 1/7/2017 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

MADDE 85- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.”

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Burhan ÜSTÜN, Engin YILDIRIM, Serruh KALELİ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Recep KÖMÜRCÜ, Hicabi DURSUN, Celal Mümtaz AKINCI, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ'in

katılımlarıyla 28/3/2018 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında, dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

2. Dava dilekçesi ve ekleri, Raportör Fatih ŞAHİN tarafından hazırlanan işin esasına ilişkin rapor, dava konusu Kanun, dayanan Anayasa kuralları ve bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

A. Kanun'un Yok Hükmünde Olduğunun Tespiti Talebinin İncelenmesi

3. Dava dilekçesinde özetle; dava konusu Kanun'un olağanüstü hâl kanun hükmünde kararnamesinin (OHAL KHK'sı) onaylanmasından ibaret olduğu, OHAL KHK'sı ile olağanüstü hâl ile ilgisi olmayan, olağanüstü hâlin gerekli kılmadığı konularda, olağanüstü hâlin kapsamını ve süresini aşan düzenlemelerin öngörüldüğü, yürürlükteki kanunlarda genel ve sürekli nitelikte değişiklikler yapıldığı, olağanüstü hâl döneminde temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması veya durdurulması hâllerinin kanunla düzenlenmesi gerektiği hâlde OHAL KHK'sı ile hükme bağlandığı, bu nedenlerle Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kuruluna tanınan olağanüstü hâllerle ilgili ve sınırlı düzenleme yapma yetkisinin aşıldığı ve yasama yetkisinin gasp edildiği, OHAL KHK'sında yer alan hükümlerin tamamının Bakanlar Kurulu üyelerince okunmadan ve söz konusu düzenlemelerin hazırlanmasından önce imzalandığı, bu itibarla Cumhurbaşkanının başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulunun iradesinin oluşmadığı, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) öngördüğü otuz günlük süre içinde Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulunda görüşülmemesi sebebiyle OHAL KHK'sının bu niteliğini yitirdiği, anılan süreden sonra görüşülüp karara bağlanmasının ise niteliğini kaybetmiş olan OHAL KHK'sını geçerli hâle getirmeyeceği, OHAL KHK'sının Meclis kararı ile onaylanması gerekirken kanunla onaylanmasının yasama yetkisinin gaspı sonucunu doğurduğu belirtilerek Kanun'un Anayasa'nın Başlangıç'ı ile 2., 6., 7., 11. ve 121. maddelerine aykırı olduğu ve öncelikle yokluğunun tespitine karar verilmesi gerektiği ileri sürülmüştür.

4. Anayasa'nın 87. maddesinde kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak, TBMM'nin görev ve yetkileri arasında sayılmış; 89. maddesinde de Cumhurbaşkanının TBMM'ce kabul edilen kanunları onbeş gün içinde yayımlayacağı, yayımlanmasını uygun bulmadığı kanunları ise bir daha görüşülmek üzere aynı süre içinde TBMM'ye geri göndereceği belirtilmiştir.

5. Kanun tasarı ve tekliflerinin TBMM'de görüşülerek kabul edilmesi, söz konusu tasarı veya teklifin kanunlaşması sonucunu doğurmakta; bir başka deyişle TBMM'nin tasarı ve teklifin kabulü yönündeki iradesi, kanunun varlık kazanması için gerekli ve yeterli bulunmaktadır. Cumhurbaşkanının bir kanunu yayımlaması, TBMM'nin bu yöndeki kabulü ile vücut bulan kanuna yeniden varlık sağlamadığı gibi bir daha görüşülmek üzere TBMM'ye geri göndermesi de kanunun varlığını ortadan kaldırmamaktadır. Belirtilen nedenle Cumhurbaşkanının kanunu yayımlama iradesi ve kanunun Resmî Gazete'de yayımlanması, kanunun aleniyet kazanması ve yürürlüğe girmesi bakımından önem taşımaktadır.

6. Bir normun yokluğu, hukuk dünyasında hiç doğmamış olduğunun ifadesidir. Normun varlığı ise, o normun yürürlüğe girmesine ve uygulanmasına bağlı bulunmamaktadır. *Varlık*, *yürürlük* ve *uygulanma* kavramları birbirinden farklı olup *varlık*, bir normun hukuk âleminde vücut bulmasını ifade etmektedir. Kanunlar bakımından yokluk,

parlamento iradesinin bulunmaması gibi durumlarda, başka bir ifadeyle bir normun varlığının zorunlu koşulları bulunmadığı takdirde söz konusu olabilecektir.

7. Yokluktan farklı olan hukuka aykırılık hâli ise hukuk âleminde var olan normun, hukukun öngördüğü usul ve esaslar çerçevesinde çıkarılmaması anlamını taşımaktadır. Hukuka aykırılık hâli ne kadar ağır ve açık olursa olsun bir normun hukuka aykırı olması, zorunlu koşullarının bulunması suretiyle var olan o normun yokluğu sonucunu doğurmaz. Bu nedenle kanunların veya kanun hükümlerinin Anayasa'ya uygunluk denetimi kapsamında incelenmesi gereken hususlarda Anayasa'ya aykırılığının tespiti, ilgili kanun veya kanun hükümlerinin yokluğunu değil iptalini gerekli kılar.

8. Dava dilekçesinde Kanun'un Anayasa'ya aykırılığı yolunda ileri sürülen hususlar ile Kanun'da yer alan düzenlemelerin niteliği, Kanun'un varlık kazanmasını imkânsız kılan hâller kapsamına girmediğinden, söz konusu kuralların Anayasa'ya uygunluk denetimi kapsamında incelenmesini ve bu inceleme neticesinde varılacak sonuca göre ilgili kuralın iptalini ya da iptal talebinin reddini gerekli kılmaktadır.

9. Açıklanan nedenlerle, Kanun'un yok hükmünde olduğunun tespiti talebinin reddi gerekir.

Zühtü ARSLAN, Kadir ÖZKAYA ve Yusuf Şevki HAKYEMEZ bu sonuca farklı gerekçeyle katılmışlardır.

B. Kanun'un Şekil Bakımından Anayasa'ya Aykırı Olduğu Gerekçesiyle İptali Talebinin İncelenmesi

10. Dava dilekçesinde özetle; OHAL KHK'larının, TBMM'de görüşülmesi için İçtüzük'te öngörülen otuz günlük sürenin bitiminin ardından dava konusu Kanun'a dayanak teşkil eden OHAL KHK'sının TBMM'ce kabul edilmesinin eylemli İçtüzük değişikliği niteliğinde olduğu ve İçtüzük'ün değiştirilmesine ilişkin Anayasa ve İçtüzük'te yer alan usul hükümlerine uyulmadığı, öte yandan Kanun'un doğrudan uygulanabilir şekildeki Anayasa hükümlerine aykırı düzenlemeler içermesi nedeniyle maddi anlamda Anayasa değişikliği niteliğinde olduğu ve Anayasa değişiklikleri için özel olarak Anayasa'da öngörülmüş teklif ve oylama çoğunluğu ile iki kez görüşme koşullarının yerine getirilmediği belirtilerek Kanun'un şekil bakımından Anayasa'ya aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

11. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 43. maddesi uyarınca Kanun ilgisi nedeniyle Anayasa'nın 148. maddesi yönünden de incelenmiştir.

12. Kanunların esas bakımından Anayasa'ya uygunluk denetimi; kanunun içeriği, bir başka ifadeyle kanunun maddi hukuk dünyasında yarattığı değişiklik bakımından Anayasa'ya uygun olup olmadığını ifade etmektedir. Şekil bakımından uygunluk ise teklif ve tasarıların kanunlaşabilmesi için, diğer bir anlatımla maddi olarak varlık kazanabilmesi için Anayasa'da öngörülen usullere uyulup uyulmadığının denetimini ifade etmektedir.

13. Anayasa'nın 148. maddesinin ikinci fıkrasında, kanunların şekil bakımından denetlenmesinin son oylamanın öngörülen çoğunlukla yapılıp yapılmadığı hususu ile sınırlı olduğu hükme bağlanmıştır.

14. Anayasa'nın 148. maddesinin gerekçesinde de Genel Kurul tarafından yapılan son oylamadan önce vücut bulan şekil bozukluklarını Genel Kurulun bildiği veya bilmesi gerektiğinin varsayıldığı belirtilerek son oylamadan önce yapılan şekil bozukluklarının iptale neden olamayacağı ifade edilmiş ve “*Genel Kurulun oylama yapıp kanunu kabul etmesi, şekil bozukluğunu, o kanunu kabul etmemek için yeterli neden saymadığı yolunda bir irade tecellisidir. En büyük organ genel kuruldur. Onun iradesi hilafına bir sonuç çıkarmak hukukun ana esaslarına aykırı düşer. Bu nedenle son oylamadan önceki şekil bozuklukları, iptal sebebi sayılmamıştır.*” denilmiştir.

15. Anayasa'nın 148. maddesinin açık hükmü ve gerekçesi karşısında kanunların şekil bakımından denetiminde, son oylamanın öngörülen çoğunlukla yapılıp yapılmadığından başka bir hususun esas alınmasına ve bu suretle kanunların şekil bakımından denetimlerinin yapılabilmesine imkân bulunmamaktadır.

16. Anayasa'nın “*Toplantı ve karar yeter sayısı*” başlıklı 96. maddesinde, “*Türkiye Büyük Millet Meclisi, yapacağı seçimler dahil bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri ile toplanır. Türkiye Büyük Millet Meclisi, Anayasada başkaca bir hüküm yoksa toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar verir; ancak karar yeter sayısı hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlasından az olamaz*” denilmektedir. Bu çerçevede TBMM'nin bütün işlerinde üye tamsayısının en az üçte biri olan 184 milletvekiliyle toplanması, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla karar vermesi ve karar yeter sayısının hiçbir şekilde üye tamsayısının dörtte birinin bir fazlası olan 139 milletvekilinden az olmaması gerekmektedir.

17. Kanun'un görüşülmesine ilişkin TBMM Genel Kurul tutanaklarının incelenmesinden KHK'nın tümü üzerindeki oylamanın açık oylama yöntemiyle yapıldığı ve kullanılan 266 oyun 237'sinin kabul, 29'unun ret olduğu ve son oylamanın Anayasa'nın 96. maddesinde öngörülen çoğunlukla yapıldığı anlaşıldığından, Anayasa'nın 148. maddesine aykırılık bulunmamaktadır.

18. Öte yandan dava dilekçesinde yer alan diğer Anayasa'ya aykırılık iddialarının Kanun'un şekil bakımından denetimini gerektirmesi, bu denetimin ise son oylamanın öngörülen çoğunlukla yapılıp yapılmadığı hususuyla sınırlı olması nedeniyle söz konusu aykırılık iddialarının incelenmesi Anayasa Mahkemesinin denetim yetkisi kapsamı dışında kalmaktadır.

19. Açıklanan nedenlerle, son oylamasının Anayasa'da öngörülen çoğunlukla yapıldığı açık olan Kanun, Anayasa'nın 148. maddesine aykırı değildir. Şekil bakımından iptal talebinin reddi gerekir.

IV. HÜKÜM

1/2/2018 tarihli ve 7072 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabul Edilmesine Dair Kanun'un;

A. Yok hükmünde olduğunun tespiti talebinin REDDİNE,

B. Şekil bakımından Anayasa'ya aykırı olmadığına ve iptal talebinin REDDİNE,

31/5/2018 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan

Zühtü ARSLAN

Başkanvekili

Burhan ÜSTÜN

Başkanvekili

Engin YILDIRIM

Üye

Serdar ÖZGÜLDÜR

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Osman Alifeyyaz PAKSÜT

Üye

Recep KÖMÜRCÜ

Üye

Nuri NECİPOĞLU

Üye

Hicabi DURSUN

Üye

Celal Mümtaz AKINCI

Üye

Muammer TOPAL

Üye

M. Emin KUZ

Üye

Hasan Tahsin GÖKCAN

Üye

Kadir ÖZKAYA

Üye

Rıdvan GÜLEÇ

Üye

Recai AKYEL

Üye

Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Esas Sayısı : 2018/38
Karar Sayısı : 2018/65

FARKLI GEREKÇE

Dava konusu Kanun'un yok hükmünde olduğunun tespiti yönündeki talebin reddine ilişkin karara, Anayasa Mahkemesinin 31/5/2018 tarihli ve E.2018/42, K.2018/48 sayılı kararına yazdığım farklı gerekçeyle katılıyorum.

Başkan

Zühtü ARSLAN

FARKLI GEREKÇE

Mahkememiz çoğunluğu, dava dilekçesinde ileri sürülen hususların "Kanun'un varlık kazanmasını imkânsız kılan hâller kapsamına girmediğinden" yok hükmünde olduğunun tespiti yönündeki talebin reddine karar vermiştir.

Çoğunluğun red sonucuna, Anayasa Mahkemesinin 31/5/2018 tarihli ve E.2018/42, K.2018/48 sayılı kararına Başkan Zühtü ARSLAN'ın yazdığı farklı gerekçeyle katılıyoruz.

Üye

Kadir ÖZKAYA

Üye

Yusuf Şevki HAKYEMEZ